

Net İhracattan Büyüme Katkı Yok

Eylül ayında ihracat birim değer endeksi bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 0.1 artarken, ithalat birim değer endeksi yüzde 2.1 azaldı. Miktar endekslerine baktığımızda ise ihracat miktar endeksi yüzde 5.4, ithalat miktar endeksi yüzde 23.8 artış kaydetti.

3. çeyrek itibariyle ihracat birim değer endeksi bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 1.7, ithalat birim değer endeksi yüzde 7.5 azaldı. Aynı dönemde ihracat miktar endeksi yüzde 9.3 azalırken, ithalat miktar endeksinin ise yüzde 8.7 arttığını görmekteyiz.

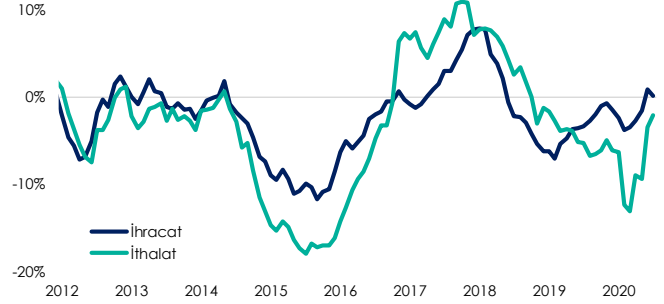
Eylül'de ihracat bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 4.8 artarak 16.0 milyar dolara, ithalat yüzde 23.0 artarak 20.84 milyar dolar yükselmişti.

İhracattaki artışın 5.4 yüzde puanının reel artış, 0.1 yüzde puanının ise ihracat fiyatlarındaki yükseliş kaynaklı olduğunu görmekteyiz.

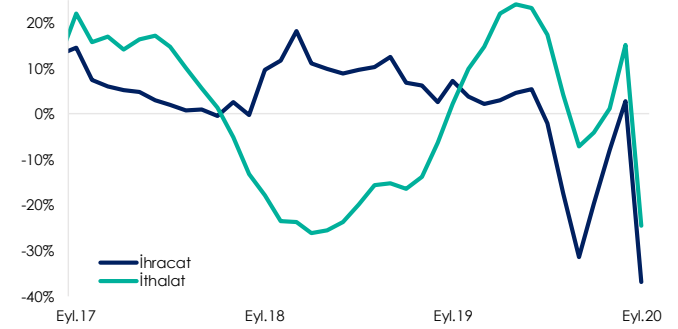
İthalat reel olarak 25.6 yüzde puanı artarken, ithal fiyatları bunu 2.1 yüzde puan azaltıcı yönde etkilemiş bulunuyor.

Dış ticaret hadlerine baktığımızda ise bir önceki yılın aynı ayına göre artış yüzde 2.3 oldu. Bu da dış ticarete konu malların önceki yıla göre daha ucuza alınıp daha pahalıya satıldığını gösteriyor.

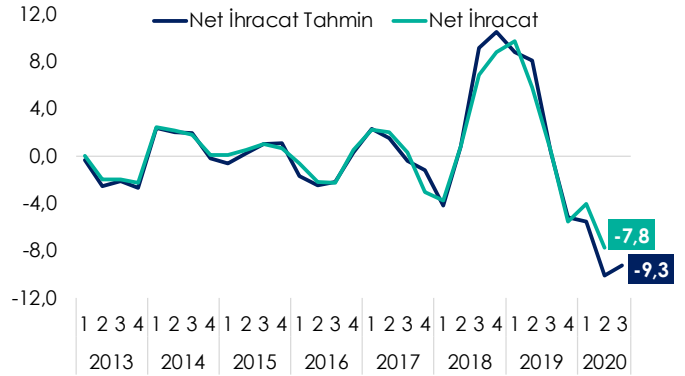
Birim Değer Endeksi (yıllık)

Reel Dış Ticaret (yıllık, 3A HAO)

Net İhracatın Büyüme Katkısı (% Puan)

Kaynak: TÜİK

Ödemeler Dengesi İstatistikleri sonrası "Net İhracatın Büyüme Katkısını" hesaplayacak duruma gelmiş bulunmaktayız.

2020 yılının ilk çeyreğinde net ihracat büyüme katkısını 4.0 yüzde puan, ikinci çeyrekte tarihi yüksek oranda 7.8 yüzde puan aşağıya çekmişti. Üçüncü çeyrekte de bu durumun devam edeceği anlaşılıyor.

Yeni Ekonomi Programı'nda beklenti 2020 yılında net ihracatın büyüme katkısını 5.0 yüzde puan aşağıya çekeceği yönünde.

Dış Ticaret Endeksleri

Tanımlar

Dış ticaret endeksleri aylık dış ticaret kayıtları kullanılarak hesaplanmaktadır.

Birim değer endeksleri ihracat ve ithalat için ayrı ayrı ABD Doları ve Türk Lirası cinsinden hesaplanmakta olup dış ticarete ilişkin miktar ve değerlerin zaman veya mekan itibarıyla gösterdiği oransal değişimi ölçmektedir.

Birim Değer Endeksi

İhracat ya da ithalat birim değerlerinde meydana gelen değişimin ölçüsüdür.

Dış Ticaret Miktar Endeksi

Fiyat sabit olmak koşuluyla dış ticaret miktarlarında meydana gelen değişimi ölçmektedir.

Dış Ticaret Hadleri

İhracat birim değer endeksinin ithalat birim değer endeksine oranlanmasıyla elde edilir. Dış ticaret haddinin 100'ün üzerinde bulunması; dış ticarete konu malları baz yılına göre pahalıya satıp, ucuza satın alındığını ve ülke lehine bir durumu ifade ederken, tersi aleyhte bir duruma işaret eder.

Dış Ticaret haddi aynı zamanda ülkenin uluslararası rekabet gücünü gösteren önemli bir makroekonomik göstergedir.